

No. 36571

**Finland
and
Lebanon**

Agreement between the Government of the Republic of Finland and the Government of the Lebanese Republic on the promotion and mutual protection of investments. Helsinki, 25 August 1997

Entry into force: *12 January 2000, in accordance with article 14*

Authentic texts: *Finnish, Arabic and English*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Finland, 12 April 2000*

**Finlande
et
Liban**

Accord entre le Gouvernement de la République de Finlande et le Gouvernement de la République libanaise relatif à la promotion et à la protection mutuelle des investissements. Helsinki, 25 août 1997

Entrée en vigueur : *12 janvier 2000, conformément à l'article 14*

Textes authentiques : *finnois, arabe et anglais*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Finlande, 12 avril 2000*

[FINNISH TEXT — TEXTE FINNOIS]

SOPIMUS

SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA LIBANONIN TASAVALLAN HALLITUKSEN VÄLILLÄ SJOITUSTEN EDISTÄMISESTÄ JA KESKINÄISESTÄ SUOJAAMISESTA

Suomen tasavallan hallitus ja Libanonin tasavallan hallitus, joita jäljempänä kutsutaan "sopimuspuoliksi".

haluten rohkaista taloudellista yhteistyötä sopimuspuolten molemminpuoliseksi hyödyksi,

tarkoituksena luoda ja ylläpitää suotuisat olosuhteet toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille toisen sopimuspuolen alueella,

tiedostaen, että sellaisten sijoitusten edistäminen ja suojaaminen kannustaa taloudellisiin aloitteisiin ryhtymistä, ovat sopineet seuraavaa:

I artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa:

1. Käsite "sijoittaja" tarkoittaa kummankin sopimuspuolen osalta:

a) luonnollisia henkilöitä, jotka ovat sopimuspuolen kansalaisia tämän sopimuspuolen lainsäädännön nojalla, tai

b) oikeudellisia yksiköitä, kuten yhtiöitä, yhteenliittymiä, liikeyhdistyksiä ja muita organisaatioita, mukaanlukien holding- tai offshore-yhtiöitä, jotka on rekisteröity jommassakummassa sopimusmaassa, jotka on perustettu tai muuten asianmukaisesti muodostettu tuon sopimuspuolen lakien mukaisesti ja joilla on toimipaikka saman sopimuspuolen alueella.

2. Käsite "sijoitus" tarkoittaa kaikenlaista varallisuutta, jota sopimuspuolen sijoittaja on perustanut tai hankkinut toisen sopimuspuolen ("isäntäosapuoli") alueella jälkimmäisen sopimuspuolen lakien ja määräysten mukaisesti, ja se käsittää, muun ohella:

a) kiinteän ja irtaimen omaisuuden kuten myös omistusoikeudet kuten leasing-sopimuksella vuokrattu omaisuus, kiinnitykset, pantti- ja pidätysoikeudet sekä käyttöoikeudet,

b) yhtiön osakkeet tai muun osallistumisen yhtiöön,

c) oikeudet henkiseen ja teolliseen omaisuuteen, kuten tekijänoikeudet, patentit, teollisen muotoilun tai mallioikeudet, tavara- tai palvelumerkit, tuotenimet, tekniset valmistusmenetelmät, osaaminen ja goodwill, samoin kuin muut vastaavat oikeudet,

d) yleisen lain mukaiset toimiluvat, mukaan lukien luvat etsiä, louhia tai hyödyntää luonnonvaroja, kuten myös muut oikeudet, jotka on myönnetty lain tai sopimuksen perusteella tai viranomaisten lainmukaisen päätöksen nojalla.

3. Muutokset siinä muodossa, jossa varallisuudet on sijoitettu tai jälleensijoitettu, eivät muuta niiden luonnetta sijoituksena.

4. Käsite "tuotto" tarkoittaa sijoituksen tuottamia rahamääriä ja erityisesti, mutta ei pelkästään, siihen kuuluvat voitot, osingot, korot, pääomatuet, rojalit tai muut tuotot, riippumatta siitä missä muodossa tuotto on maksettu.

5. Käsite "alue" tarkoittaa sopimuspuolen kaikkia maa- ja vesialueita, mukaan lukien aluemeret ja merivyöhykkeet, joihin nähden sopimuspuolelta kansainvälisen oikeuden mukaan on täysivaltaiset oikeudet ja tuomiovalta.

2 artikla

Sijoitusten edistäminen ja suojaaminen

1. Sopimuspuolet edistävät alueellaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksia ja sallivat sellaiset sijoitukset lakiensa ja määräystensä mukaisesti.

2. Isäntäosapuolen tulee, lainsäädäntönsä puitteissa, harkita myönteisesti alueellaan oleviin sijoituksiin liittyviä tarpeellisia lupia tarkoittavia hakemuksia, mukaanlukien valtuuksia ottaa valintansa mukaan työhön yllin- tä johtavaa ja teknistä henkilöstöä, kansalaisuudesta riippumatta.

3. Sopimuspuoli takaa toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille, jotka on tehty sopimuspuolen lakien ja määräysten mukai-

sesti, täyden suojan ja turvallisuuden eikä häiritse kohtuuttomilla tai syrjivillä toimenpiteillä sellaisten sijoitusten johtamista, ylläpitoa, käyttöä, hyödyntämistä, laajentamista, myyntiä tai luovutusta.

3 artikla

Sijoitusten kohtelu

1. Isäntäosapuolen tulee alueellaan taata toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille oikeudenmukainen ja tasapuolinen kohtelu. Tämä kohtelu ei saa olla vähemmän suosiollinen kuin se kohtelu, jonka isäntäosapuoli myöntää omalla alueellaan omien sijoittajiensa sijoituksille tai minkä tahansa kolmannen valtion sijoittajan sijoituksille, sen mukaan mikä on suosiollisinta.

2. Sopimuspuolen tulee alueellaan myöntää toisen sopimuspuolen sijoittajille näiden sijoitusten johtamisen, ylläpidon, käytön, hyödyntämisen tai luovutuksen suhteen oikeudenmukainen ja tasapuolinen kohtelu, joka ei missään tapauksessa saa olla vähemmän suosiollinen kuin se kohtelu, jonka se myöntää omille sijoittajilleen tai minkä tahansa kolmannen valtion sijoittajille, sen mukaan mikä on suosiollisinta sijoittajalle.

4 artikla

Poikkeukset

Tämän sopimuksen määräykset, jotka liittyvät sopimuspuolen tai minkä tahansa kolmannen valtion sijoittajille myönnettävään suotuisimpaan kohteluun, eivät tarkoita sitä, että isäntäosapuoli olisi velvoitettu myöntämään toisen sopimuspuolen sijoittajille etuja siitä kohtelusta, etuoikeuksista tai erivapauksista, jotka johtuvat:

a) jäsenyydestä alueellisessa vapaakauppa-alueessa tai tulliliitossa, jossa jompikumpi sopimuspuoli on mukana tai mahdollisesti liittyy, tai

b) kansainvälisestä sopimuksesta tai järjestelystä, joka liittyy kokonaan tai osittain verotukseen, tai kotimaisesta lainsäädännöstä, joka liittyy kokonaan tai osittain verotukseen, tai

c) sijoituksiin liittyvästä monenvälisestä yleissopimuksesta tai sopimuksesta, jossa jompikumpi sopimuspuoli on mukana tai mahdollisesti liittyy, tai

d) arabisijoittajien sijoituksista Libanonissa mukaanlukien kiinteistöt ja niihin liittyvät oikeudet.

5 artikla

Pakkolunastus

1. Kumpikaan sopimuspuoli ei saa ryhtyä, välittömästi eikä välillisesti, pakkolunastamiseen tai kansallistamiseen eikä muihin toimenpiteisiin, joilla on sama vaikutus toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille, paitsi milloin toimenpiteisiin ryhdytään yleisen edun vuoksi sen mukaan kuin laissa on määrätty, syrjimättömyyden pohjalta ja asianmukaisia laillisia menettelytapoja noudattaen ja edellyttäen, että on huolehdittu, että niihin tulee liittyä määräykset tehokkaista ja asianmukaisista korvauksista kansallisen lain mukaan ilman minkäänlaista syrjintää. Korvauksen on vastattava pakkolunastetun sijoituksen oikeudenmukaista markkina-arvoa välittömästi ennen sitä päivää, kun toteutunut tai uhkaamassa oleva pakkolunastus, kansallistaminen tai vastaava toimenpide tuli yleiseen tietoisuuteen. Korvaus maksetaan välittömästi ja siihen tulee sisältyä Lontoon pankkien välisen tarjouskoron (LIBOR) mukainen korko laskettuna pakkolunastuspäivästä maksupäivään; sen on oltava tehokkaasti toteutettavissa ja vapaasti siirrettävissä. Pakkolunastamisen, kansallistamisen tai vastaavan toimenpiteen tapahtuessa tai ennen sitä on huolehdittava korvauksen tarkoituksenmukaisesta määrittämisestä ja maksamisesta. Tällaisen pakkolunastamisen, kansallistamisen tai vastaavan toimenpiteen laillisuus ja korvauksen määrä tulee olla uudelleen käsiteltävissä asianmukaisin laillisin menoin.

2. Tämän artiklan 1 kohdan määräyksiä sovelletaan myös, kun sopimuspuoli pakkolunastaa varallisuutta sellaiselta yhtiöltä, joka on perustettu sen omalla alueella voimassa olevien lakien mukaan ja jossa toisen sopimuspuolen sijoittajat omistavat osakkeita.

6 artikla

Menetyksen korvaaminen

Sopimuspuolen sijoittajat, joiden sijoituksille aiheutuu isäntäosapuolen alueella menetyksiä sodasta tai muusta aseellisesta selkkauksesta, vallankumouksesta, kansallisesta hätätilasta tai kapinasta, ovat oikeutettuja

saamaan sellaisen kohtelun, joka ennalleen palauttamisen, vahingonkorvauksen tai muun korvauksen suhteen on vähintään yhtä suosiollinen kuin se, jonka isäntäosapuoli myöntää omille sijoittajilleen tai minkä tahansa kolmannen valtion sijoittajille sen mukaan mikä on suosiollisinta sijoittajalle. Sellaiset maksut ovat vapaasti siirrettävissä.

7 artikla

Vapaat siirrot

1. Isäntäosapuoli varmistaa alueellaan toisen sopimuspuoleu sijoittajien sijoituksiin liittyvien maksujen vapaan siirron alueelleen ja alueeltaan, käsittäen erityisesti:

- a) sijoitusten alkupääoman ja lisäpääoman sijoituksen ylläpitoa ja kehittämistä varten,
  - b) korot, osingot, voitot ja muut tuotot,
  - c) pääoman kuoletuksen ynnä kertyneet korkomaksut,
  - d) ulkomailta palkatun vierasmaalaisen henkilökunnan nettotulot ja muut sijoitukseen liittyvät saatavat,
  - e) sijoituksen tai sen osan myynnistä tai lopettamisesta syntyneet saatavat,
  - f) riitojen ratkaisemisesta johtuvat maksut,
- ja
- g) maksut 5 ja 6 artikloissa tarkoitetuista korvauksista.

2. Tässä artiklassa tarkoitetut siirrot suoritetaan välittömästi ja vapaasti vaihdettavassa valuutassa.

3. Siirrot suoritetaan siirtopäivänä vallitsevaan siirrettävän valuutan välittömien kauppapöjen markkinakurssiin.

8 artikla

Sijaantulo

Jos sopimuspuoli tai sen valtuuttama elin suorittaa sijoittajalleen maksun takauksen perusteella, jonka se on myöntänyt toisen sopimuspuolen alueella olevan sijoituksen osalta ei-kaupallisten riskien varalta, isäntäosapuoli hyväksyy, sen rajoittamatta edellisen sopimuspuolen tämän sopimuksen 10 artiklan mukaisia oikeuksia, kaikkien sellaisesta sijoituksesta johtuvien oikeuksien ja vaatimusten siirtymisen, lain tai laillisen siir-

ron nojalla, edelliselle sopimuspuolelle, ja hyväksyy, että edellinen sopimuspuoli tai sen valtuuttama elin on oikeutettu harjoittamaan näitä oikeuksia ja toteuttamaan näitä vaatimuksia samassa laajuudessa kuin alku-peräinen sijoittaja.

9 artikla

Sijoittajan ja isäntäosapuolen väliset riidat

1. Sopimuspuolen sijoittajan ja isäntäosapuolen väliset riidat, jotka liittyvät toisen sopimuspuolen sijoittajan sijoitukseen isäntäosapuolen alueella, tulisi ratkaista, mikäli mahdollista, sovinnollisesti.

2. Jos tällaista riitaa ei siten voida ratkaista viiden kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun ratkaisua kirjallisesti vaadittiin, sijoittaja voi valintansa mukaan alistaa asian joko:

a) isäntäosapuolen toimivaltaiseen tuomioistuimeen alueella, jolla sijoitus on tehty, tai

b) sijoituksia koskevien riitaisuuksien kansainväliselle ratkaisukeskukselle (ICSID), joka on perustettu Washingtonissa 18 päivänä maaliskuuta 1965 tehdyllä yleissopimuksella valtioiden ja toisten valtioiden kansainvälisten välisten sijoituksia koskevien riitaisuuksien ratkaisemisesta, siinä tapauksessa, että molemmat sopimuspuolet ovat tämän yleissopimuksen osapuolia, tai

c) tilapäiselle välimiesoikeudelle, joka asetetaan, elleivät riidan osapuolet muuta sovi, Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden komitean (UNCITRAL) välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti.

3. Edellä olevien a-, b-, ja c-alakohtien mukainen valinta on lopullinen.

4. Välimiesoikeus ratkaisee riidan tämän sopimusten määräysten ja kansainvälisen oikeuden soveltuvien määräysten ja periaatteiden mukaan. Välitystuomio on riidan osapuolille lopullinen ja sitova. Isäntäosapuoli toteuttaa viipymättä sellaisen tuomion, joka on pantava täytäntöön kansallisen lain mukaan.

5. Sopimuspuoli, joka on riidan osapuolena, ei milloinkaan sijoitusta koskevien riitojen ratkaisumenettelyjen kestäessä saa esittää puolustukseen koskemattomuutta tai sitä

seikkaa, että sijoittaja on saanut korvausta tapahtuneen vahingon tai menetyksen kokonaan tai osittain kattaneen vakuutus sopimuksen perusteella.

10 artikla

Sopimuspuolten välisten riitojen ratkaisu

1. Sopimuspuolten väliset riidat, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista, on ratkaistava neuvotteluteitse.

2. Jos sopimuspuolet eivät näin pääse ratkaisuun kuuden kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun toinen sopimuspuoli oli vaatinut neuvotteluja, riita alistetaan jommankumman sopimuspuolen vaatimuksesta kolmijäsenisen välimiesoikeuden ratkaistavaksi. Kumpikin sopimuspuoli nimittää yhden välimiehen. Nämä kaksi välimiestä sopivat siten kolmannen valtion kansalaisesta, jonka sopimuspuolet nimittävät näiden puheenjohtajaksi.

3. Jos jompikumpi sopimuspuoli ei ole nimittänyt välimiestään eikä ole noudattanut toisen sopimuspuolen kehotusta suorittaa nimitystä kahden kuukauden kuluessa, välimiehen nimittää tuon sopimuspuolen vaatimuksesta Kansainvälisen tuomioistuimen presidentti.

4. Jos välimiehet eivät pääse yksimielisyyteen puheenjohtajan valinnasta kahden kuukauden kuluessa nimityksestään, puheenjohtajan nimittää jommankumman sopimuspuolen vaatimuksesta Kansainvälisen tuomioistuimen presidentti.

5. Jos tämän artiklan 3 ja 4 kohtien tarkoittamissa tapauksissa Kansainvälisen tuomioistuimen presidentti on estynyt suorittamasta sanottua tehtävää tai on jommankumman sopimuspuolen kansalainen, nimitykset tekee varapresidentti, ja jos hänkin on estynyt suorittamasta sanottua tehtävää tai jos hän myös on jommankumman sopimuspuolen kansalainen, nimityksen suorittaa tuomioistuimen virkaiältään vanhin tuomari, joka ei ole kummankaan sopimuspuolen kansalainen.

6. Välimiesoikeus tekee päätöksensä äänen enemmistöllä.

7. Välimiesoikeus tekee päätöksensä ottaen

huomioon lain, tämän sopimuksen määräykset sekä kansainvälisen oikeuden yleisesti hyväksytyt periaatteet.

8. Muiden määräysten osalta, joista sopimuspuolet ovat ratkaistavan asian osalta keskenään sopineet, välimiesoikeus päättää omista menettelytavoistaan.

9. Kumpikin sopimuspuoli vastaa nimittämänsä välimiehen kustannuksista samoin kuin edustautumisestaan välimiesmenettelyssä. Puheenjohtajan kustannuksista sekä muista kustannuksista vastaavat sopimuspuolet yhtä suurin osuuksin. Välimiesoikeus voi kuitenkin tehdä kustannuksista toisenlaisen päätöksen.

10. Väilystuomio on lopullinen ja molempia sopimuspuolia sitova.

11 artikla

Muut velvoitteet

Jos sopimuspuolen lainsäädäntö tai kansainvälisen oikeuden mukaiset, nyt voimassa olevat tai sopimuspuolten kesken myöhemmin luodut velvoitteet tämän sopimuksen lisäksi sisältävät yleisen tai erityisen määräyksen, joka takaa toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille suosiollisemman kohtelun kuin mihin tämä sopimus oikeuttaa, tällainen lainsäädäntö, niiltä osin kuin se on suotuisampi, syrjäyttää tämän sopimuksen.

12 artikla

Sopimuksen soveltaminen

Tätä sopimusta sovelletaan isäntäosapuolen alueella sen lakien ja määräysten mukaisesti tehtyihin toisen sopimuspuolen sijoittajien ennen tai jälkeen tämän sopimuksen voimaantuloa tekemiin sijoituksiin. Sopimusta ei kuitenkaan sovelleta riitoihin, jotka ovat syntyneet ennen sen voimaantuloa.

13 artikla

Hallirusten väliset suhteet

Tämä sopimus on voimassa siitä riippumatta, onko sopimuspuolten välillä voimassa diplomaattisia tai konsulisuhteita.

14 artikla

Loppumääräykset

1. Tämä sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jolloin sopimuspuolten hallitukset ovat ilmoittaneet toisilleen, että niiden perustustilaiselliset edellytykset tämän sopimuksen voimaantulolle on täytetty.

2. Tämä sopimus on voimassa viisitoista vuotta. Sen jälkeen se on voimassa rajoittamattoman ajan ellei jompikumpi sopimuspuoli irtisano sitä kahdentoista kuukauden kirjallisella ennakkoilmoituksella.

3. Tämän sopimuksen virallisen irtisanomisilmoituksen tapauksessa 1—12 artiklojen määräykset ovat edelleen voimassa viidentoista vuoden ajan niiden sijoitusten osalta, jotka on tehty ennen kuin virallinen irtisanomisilmoitus tehtiin.

TÄMÄN VAKUUDEKSI allemerkityt hallitustensa siihen asianmukaisesti valtuuttamina ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Helsingissä 25 päivänä elokuuta 1997 kahtena alkuperäiskappaleena suomen, arabian ja englannin kielellä kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Tulkintaroavuuksien sattuessa on englanninkielinen teksti ratkaiseva.

Suomen tasavallan hallituksen
puolesta

Ole Norrback

Libanonin tasavallan hallituksen
puolesta

Fuad Siniora

المادة ١٤*
أحكام نهائية

١. يسري مفعول هذه الإتفاقية بعد ثلاثين يوماً من تاريخ إبلاغ حكومتى الطرفين المتعاقدين احدهما الاخرى بان اجراءاتهما القانونية لسريان مفعول هذه الإتفاقية قد أُتجزت.

٢. تبقى هذه الإتفاقية مارية المفعول لمدة أجلها خمس عشرة سنة، ويجري تمديدتها في ما بعد لمدة غير محدّدة ما لم يتّدم أي من الطرفين المتعاقدين (للآخر) إشعاراً خطياً بإنهاتها قبل اثني عشر شهراً من انتهاء أجلها.

٣. في حال تقديم إشعار رسمي لإنهاء هذه الإتفاقية الحالية، فإن أحكام المواد ١٠ الى ١٢ تستمر مارية المفعول لمدة أخرى أجلها خمسة عشر عاماً بالنسبة للإستثمارات الموظفة قبل إعطاء الإشعار الرسمي.

وإشهاداً بذلك، فإن الموقعين أدناه المفوضين بذلك حسب الأصول من جانب حكومتيهما، قد وقعا هذه الإتفاقية.

خزرت على نسختين أصليتين في هلنكي بتاريخ ٢٥ آب ١٩٩٧، باللغات الفنلندية والعربية والإنكليزية، وتعتبر كل النصوص متساوية في صحتها. وفي حال وقوع إختلاف في التفسير، يعتمد النصّ الإنكليزي.

عن حكومة الجمهورية اللبنانية

عن حكومة الجمهورية الفنلندية

١٠. تكون قرارات الهيئة التحكيمية نهائية وملزمة لكلا الطرفين المتعاقدين.

المادة "١١"

إلتزامات أخرى

١. إذا كان التشريع لدى أي من الطرفين المتعاقدين أو الإلتزامات بموجب القانون الدولي القائمة حالياً أو التي ستُقر في ما بعد بين الطرفين المتعاقدين بالإضافة الى هذه الاتفاقية تتضمن ترتيباً، سواء كان عاماً أو محدداً، يُعطي الإستثمارات من جانب مستثمرين من الطرف المتعاقد الآخر الحق في معاملة أكثر رعاية مما هو منصوص عليه في هذه الاتفاقية، تكون أولية التطبيق لذلك التشريع الى المدى الذي هو أكثر رعاية.

المادة "١٢"

تطبيق الاتفاقية

إن هذه الاتفاقية الحالية تسري على الإستثمارات التي وُظفت في أراضي الطرف المضيف وفقاً لقوانينه وأنظمته من جانب مستثمرين تابعين للطرف المتعاقد الآخر قبل أو بعد سريان مفعول هذه الاتفاقية. بيد أن هذه الاتفاقية لا تسري على الخلافات التي تكون قد نشأت قبل سريان مفعولها.

المادة "١٣"

العلاقات بين الحكومتين

يسري مفعول هذه الاتفاقية بصرف النظر عما إذا كانت ثمة علاقات دبلوماسية أو قنصلية بين الطرفين المتعاقدين ام لا.

٣. إذا لم يُعيّن أحد الطرفين المتعاقدين مُحكّمه ولم يُراع دعوة الطرف المتعاقد الآخر لإجراء ذلك التعيين خلال شهرين، وجب تعيين ذلك المحكّم، بناءً على طلب ذلك الطرف المتعاقد، من جانب رئيس محكمة العدل الدولية.

٤. إذا تَعَدَّر على كلا المحكّمين التوصلُ إلى إتفاقٍ حول إختيار رئيس الهيئة التحكيمية خلال شهرين بعد تعيينهما، وجب تعيين ذلك الرئيس، بناءً على طلب أيّ من الطرفين المتعاقدين، من جانب رئيس محكمة العدل الدولية.

٥. إذا مُنِع رئيس محكمة العدل الدولية، في الحالتين المذكورتين في الفقرتين "٣" و"٤" من هذه المادة، من إنجاز المهمة المذكورة أو إذا كان من رعايا أيّ من الطرفين المتعاقدين، وجب إجراء ذلك التعيين من جانب نائب رئيس محكمة العدل الدولية، وإذا مُنِع هذا الأخير من إنجاز المهمة المذكورة أو إذا كان من رعايا أيّ من الطرفين المتعاقدين، وجب إجراء ذلك التعيين من جانب قاضي المحكمة ذي الأقدمية الذي لا يكون من رعايا أيّ من الطرفين المتعاقدين.

٦. تتوصلُ الهيئة التحكيمية إلى قراراتها بأكثرية الأصوات.

٧. تصدر الهيئة التحكيمية قراراتها على أساس احترام القانون، والأحكام التي تتضمنها هذه الاتفاقية، وكذلك على أساس مبادئ القانون الدولي المقبولة عموماً.

٨. مع مراعاة الأحكام الأخرى التي اتفق عليها الطرفان المتعاقدان بشأن القضية، تقرر الهيئة التحكيمية إجراءاتها القانونية.

٩. يتحمّل كل طرف متعاقد نفقات المحكّم الذي عينه ونفقات تمثيله في الجلسات التحكيمية. ويشارك الطرفان المتعاقدان في تحمل نفقات رئيس الهيئة التحكيمية والنفقات المتبقية بالتساوي. ويجوز للهيئة التحكيمية أن تضع نظاماً مختلفاً بشأن النفقات.

عليها في العاصمة واشنطن بتاريخ ١٨ آذار (مارس) ١٩٦٥، في حال أصبح الطرفان المتعاقدان كلاهما عضوين في هذه الإتفاقية، أو

ج. هيئة تحكيم تُنشأ لهذا الغرض وفقاً لأنظمة التحكيم الخاصة بلجنة الأمم المتحدة لقانون التجارة الدولية ما لم يتم الإتفاق على خلاف ذلك من جانب طرفي الخلاف.

٣. ان الاختيار الذي يتم بموجب الفقرات الفرعية "أ" و "ب" و "ج" من هذه المادة والمذكورة اعلاه يكون نهائياً.

٤. تَبَيَّنُ الهيئةُ التحكيمية موضوع الخلاف وفقاً لأحكام هذه الإتفاقية وقواعد القانون الدولي ومبادئ المعمول بها. وتكون قرارات التحكيم نهائيةً وملزمةً لكلا طرفي الخلاف. ويجب على الطرف المضيف أن يُنفَّذَ، دون تأخير، أي قرار كهذا، يتوجب تطبيقه وفقاً للقانون المحلي.

٥. يجب على الطرف المتعاقد الذي هو طرف في الخلاف أن لا يتمسك في أي وقت، اثناء الاجراءات القانونية لتسوية الخلاف على الاستثمار، كحجة دفاعية بحصانته أو بحقيقة أن المستثمر قد قبض تعويضاً بموجب عقد تأمين يغطي الأضرار أو الخسائر المتكبدة بكاملها أو جزء منها.

المادة ١٠

تسوية الخلافات بين الطرفين المتعاقدين

١. إن الخلافات بين الطرفين المتعاقدين حول تفسير أو تطبيق أحكام هذه الإتفاقية يجب أن تُسَوَّى عن طريق المفاوضات.

٢. إذا تعذّر على الطرفين المتعاقدين التوصل إلى إتفاق خلال ستة أشهر من تاريخ طلب اجراء المفاوضات، وجب عرض الخلاف، بناء على طلب أي من الطرفين المتعاقدين، على هيئة تحكيمية مكونة من ثلاثة أعضاء. وعلى كل طرف متعاقد أن يُعيِّن مُحكماً واحداً. ويجب على هذين المحكمين عندئذ ان يتفقا على مواطن من بلد ثالث، يعينه الطرفان المتعاقدان رئيساً على المحكمين (أي رئيسا للهيئة التحكيمية).

٣. ان التحويلات يجب ان تجري بمعر الصرف السائد في تاريخ التحويل في ما يتعلق بالمعاملات الفورية بالعمله المراد تحويلها.

المادة ٨*

الحلول محل المستثمر

إذا دفع طرف متعاقد أو وكالته المعينة مبلغاً لأحد المستثمرين التابعين له بمقتضى أي ضمان مالي ضد أخطار غير تجارية كان قد منحه في ما يتعلق باستثمار في أراضي الطرف المتعاقد الآخر، وجب على الطرف المضيف، دون المساس بحقوق الطرف المتعاقد المذكور أولاً بموجب المادة ١٠* من هذه الاتفاقية، أن يقر بالتنازل، سواء بموجب قانون أو وفقاً لمعاملة قانونية، عن جميع الحقوق والمطالبات الناجمة عن هذا الاستثمار، وان يقر بأنه يحق للطرف المتعاقد المذكور أولاً أو وكالته المعينة بان يمارس هو أو هي هذه الحقوق وينفذ أو تنفذ هذه المطالبات الى الحد نفسه الذي يتمتع به المستثمر الاصلي.

المادة ٩*

الخلافات بين احد المستثمرين

والطرف المضيف

١. ان أي خلاف قد ينشأ بين مستثمر تابع لطرف متعاقد والطرف المضيف في ما يتعلق باستثمار في اراضي الطرف المضيف، ينبغي ان يسوى، حياً على قدر الامكان.
٢. إذا لم تؤد هذه الجهود الى حل خلال خمسة اشهر من تاريخ طلب التسوية الخطي، جاز للمستثمر أن يرفع الخلاف للتسوية، بناء على إختياره، الى:

١. المحكمة المختصة لدى الطرف المضيف الذي وُظف الإستثمار في أراضيهِ، أو

ب. المركز الدولي لتسوية الخلافات حول الإستثمارات وفق احكام إتفاقية تسوية الخلافات حول الإستثمارات بين الدول ورعايا دول أخرى والتي فتح باب التوقيع

الأضرار، أو التعويضات الأخرى، لا تقلّ رعاية عن تلك المعاملة التي يمنحها الطرف المضيف للمستثمرين التابعين له أو للمستثمرين التابعين لأيّ بلد ثالث أيهما الأكثر رعاية للمستثمر. وهذه المدفوعات يجب أن تكون قابلة للتحويل بحرية.

المادة "٧"

التحويل الحرّ

١. على الطرف المضيف، فيما يتعلق باستثمارات وظفت في أراضيها من جانب مستثمرين تابعين للطرف المتعاقد الآخر، أن يضمن التحويل الحرّ الى أراضيها وخارجها للمدفوعات المتعلقة بهذه الإستثمارات، وتشمل على وجه التخصيص ما يلي:

أ. رأس المال الاولي واي رسمال اضافي لاستمرار الاستثمار وزيادته.

ب. الفوائد، والارباح الموزعة، والارباح، والعائدات الاخرى.

ج. تسديد القروض ودفع الفوائد المستحقة.

د. المداخل غير المنقطة والتعويضات الاخرى للموظفين الاجانب المستقدمين من الخارج في ما يتعلق بالاستثمار.

هـ. الحصيلة المتجمعة من مبيع، او تصفية استثمار ما كلياً او جزئياً.

و. المدفوعات الناشئة عن تسوية خلاف ما.

ز. مدفوعات التعويض بموجب المادتين "٥" و"٦" (من هذه الاتفاقية).

٢. ان التحويلات بمقتضى هذه المادة يجب ان تنفذ دون تأخير وبعملة قابلة للتحويل بحرية.

المادة "٥"

نزح الملكية

١. لا ينبغي لأي من الطرفين المتعاقدين أن يتخذ بصورة مباشرة أو غير مباشرة، إجراءات بنزع الملكية أو بالتأميم، أو يتخذ أية إجراءات أخرى لها المفعول نفسه بشأن إستثمارات المستثمرين التابعين للطرف المتعاقد الآخر، إلا إذا كانت تلك الإجراءات متخذة في سبيل المنفعة العامة كما هو مقرر بمقتضى القانون، على أساس غير تمييزي، وبموجب الطرق القانونية، وشريطة إتخاذ ترتيبات لدفع تعويض فعال وملائم، وفقاً للقانون العام الناقد دون أي نوع من التمييز. وهذا التعويض يجب أن يعادل القيمة السوقية العادلة للاستثمارات التي نزع ملكيتها وذلك مباشرة قبل التاريخ الذي أصبح فيه نزع الملكية أو التأميم أو الإجراء المماثل لهما الفعلي أو التهديدي معلوماً للرأي العام. ويجب أن يدفع هذا التعويض دون تأخير وأن يحمل الفائدة المصرفية محتسبة على السعر المعروض للفوائد بين المصارف في لندن (البيور) من تاريخ نزع الملكية حتى تاريخ دفعه، وينبغي أن يكون قابلاً للتحقيق فعلياً وأن يكون قابلاً للتحويل بحرية. ويجب أن تكون قد اتخذت احتياطات بطريقة ملائمة في أو قبل وقت نزع الملكية أو التأميم أو الإجراء المماثل لهما لتحديد هذا التعويض ودفعه. وتخضع شرعية أي نزع ملكية أو تأميم أو إجراء مماثل لهما كما يخضع مقدار التعويض لإعادة النظر بموجب الطرق القانونية.

٢. إن أحكام الفقرة "١" من هذه المادة تسري أيضاً حيث ينزع طرف متعاقد ملكية موجودات شركة أنشئت بموجب القانون الناقد في أراضيها والتي يملك أسهماً فيها مستثمرون من الطرف المتعاقد الآخر.

المادة "٦"

التعويض عن الخسائر

إن المستثمرين التابعين لأي طرف متعاقد ممن تتكبد استثماراتهم خسائر في أراضي الطرف المضيف بسبب نشوب حرب، أو نزاع مسلح آخر، أو ثورة، أو حالة طوارئ أهلية، أو عصيان، يجب أن يمنحوا معاملة، في ما يتعلق بإعادة الحق إلى صاحبه، أو التعويض عن

جانب مستثمرين تابعين له، أو من جانب مستثمرين تابعين لأي بلد ثالث، أيهما هي الأكثر رعاية (للمستثمر).

٢. على كل طرف متعاقد ان يولي في اراضيهِ للمستثمرين التابعين للطرف المتعاقد الاخر، في ما يتعلق بادارة استثماراتهم، او استمرارها، او استعمالها، او ممارسة الحق فيها، او التصرف بها، معاملة عادلة ومنصفة لا تقل في رعايتها باي حال من الاحوال عن تلك التي يوليها للمستثمرين التابعين له او للمستثمرين التابعين لاي بلد ثالث، أيهما هي الأكثر رعاية للمستثمر.

المادة "٤"

استثناءات

١. ان احكام هذه الاتفاقية المتعلقة بمنح معاملة لا تقل رعاية عن تلك الممنوحة للمستثمرين التابعين لكل طرف متعاقد أو لاي بلد ثالث يجب ان لا تفسر بحيث تلزم الطرف المضيف بان يمنح للمستثمرين التابعين للطرف المتعاقد الاخر ميزة أي معاملة، او اولوية، او امتيازات ناتجة عن:

أ. العضوية في أي منطقة تجارة حرة اقليمية او اتحاد جمركي يكون، او قد يصبح، احد الطرفين المتعاقدين عضواً فيهما، او

ب. اي اتفاق او ترتيب دولي يتعلق بصورة كلية، او رئيسية بفرض الضرائب، او

ج. اتفاقية او معاهدة متعددة الاطراف تتعلق باستثمارات يكون، او قد يصبح، احد الطرفين المتعاقدين طرفاً فيهما، او

د. استثمارات المستثمرين العرب في لبنان وتشمل العقارات وغيرها من الحقوق الثابتة.

رأس المال، والربوع، أو المداخل الأخرى، بصرف النظر عن الشكل الذي يُدفع فيه العائد.

٥. إن كلمة "أراضي" تعني المنطقة البرية والبحرية التابعة للطرف المتعاقد، بما في ذلك البحر الإقليمي، والمنطقة البحرية التي يُمارس عليها الطرف المتعاقد، وفقاً للقانون الدولي، حقوق السيادة والولاية القانونية.

المادة "٢"

تنشيط الاستثمارات وحمايتها

١. على كل طرف متعاقد أن يقوم في أراضيه بتنشيط الاستثمارات من جانب مستثمرين تابعين للطرف المتعاقد الآخر وقبول تلك الاستثمارات وفقاً لقوانينه وأنظمته.

٢. على الطرف المضيف أن يولي، ضمن إطار تشريعه، اهتماماً متعاطفاً مع طلبات الحصول على التراخيص الضرورية المتعلقة بتوظيف الاستثمارات في أراضيه، بما في ذلك الأدوات من أجل استخدام كبار الموظفين الإداريين والفنيين حسب اختيارهم، بصرف النظر عن الجنسية.

٣. على كل طرف متعاقد أن يضمن الحماية والامن الكاملين للإستثمارات الموظفة وفقاً لقوانينه وأنظمته من جانب مستثمرين تابعين للطرف المتعاقد الآخر وأن لا يلحق الضرر من خلال إجراءات غير قانونية أو تمييزية بإدارة تلك الإستثمارات، أو إستمرارها، أو إستعمالها، أو ممارسة الحق فيها، أو تمديدتها، أو بيعها أو تصفيتها.

المادة "٣"

معاملة الاستثمارات

١. على الطرف المضيف أن يضمن معاملة عادلة ومنصفة، ضمن أراضيه، لإستثمارات المستثمرين التابعين للطرف المتعاقد الآخر. وهذه المعاملة يجب أن لا تكون أقل رعاية من تلك التي يمنحها الطرف المضيف للإستثمارات الموظفة ضمن أراضيه من

ب. الشخصيات الاعتبارية كالشركات، والهيئات، ومؤسسات الاعمال، والمنظمات الاخرى، بما في ذلك الشركات القابضة او الشركات الاجنبية (أوف شور) المسجلة لدى أي من الطرفين المتعاقدين التي انشئت او اسست حسب الاصول بموجب قوانين ذلك الطرف المتعاقد والتي يوجد مقرها في اراضي الطرف المتعاقد نفسه.

٢. إن كلمة "إستثمار" تعني كل نوع من الموجودات التي اسسها او حصل عليها مستثمر من طرف متعاقد في اراضي الطرف المتعاقد الاخر (الطرف المضيف) وفقاً لقوانين وانظمة الطرف المتعاقد الاخر والتي تشمل ضمن امور اخرى:

أ. الاملاك المنقولة وغير المنقولة، وكذلك أية حقوق عينية او شخصية أخرى، كعقود الإيجار، والرهن، وحقوق الحجز، والضمانات، وحقوق الانتفاع.

ب. الأسهم في الشركات والأنواع الأخرى من الحصص في الشركات.

ج. حقوق الملكية الفكرية والصناعية، كحقوق الطبع والنشر، وبراءات الاختراع، والتصاميم أو النماذج الصناعية، والعلامات التجارية أو علامات الخدمة، والعلامات المميزة، والعمليات التقنية، والخبرات الفنية، وشهرة الإسم التجاري، وكذلك الحقوق المماثلة الأخرى.

د. إمتيازات الأعمال التي تُمنح بمقتضى القانون العام، بما في ذلك إمتيازات التتقيب عن الموارد الطبيعية، أو إستخراجها، أو إستثمارها، وكذلك جميع الحقوق الأخرى التي تُعطى بمقتضى القانون، أو بمقتضى أحد العقود، أو وفقاً لقرار السلطة طبقاً للقانون.

٣. إن أيّ تخيير في الشكل الذي تستثمر فيه الموجودات، أو يُعاد إستثمارها فيه، يجب أن لا يؤثر في صفتها إستثماراً.

٤. إن كلمة "عائدات" تُعني المبالغ التي يُعطيها الإستثمار وهي تشمل، على وجه التخصيص لا الحصر، الأرباح، والأرباح الموزعة، والفوائد، وأرباح فانض قيمة

[ARABIC TEXT — TEXTE ARABE]

إتفاقية

بين حكومة الجمهورية الفنلندية

وحكومة الجمهورية اللبنانية

حول تنشيط وحماية الإستثمارات المتبادلة

إن حكومة الجمهورية الفنلندية وحكومة الجمهورية اللبنانية، المشار إليهما في ما يلي بـ
"الطرفين المتعاقدين"،

رغبةً منهما في توثيق التعاون الإقتصادي في ما يعود بالمنفعة المتبادلة على كلا الطرفين
المتعاقدين،

وتصميماً منهما على إيجاد واستمرار ظروف ملائمة للإستثمار من جانب مستثمرين
تابعين لأحد الطرفين المتعاقدين في أراضي الطرف المتعاقد الآخر،

وإدراكاً منهما بأن تشجيع مثل هذه الإستثمارات وحمايتها جديران بأن يحفزا على المبادرة
للقيام بالأعمال،

فقد إتفقتا على ما يلي:

المادة "١"

تعريفات

لأغراض هذه الإتفاقية:

١. ان كلمة "مستثمر"، تعني فيما يتعلق بأي من الطرفين المتعاقدين:

أ. الأشخاص الطبيعيين الذين يُعتبرون، رعايا تابعين لذلك الطرف المتعاقد وفقاً
لتشريعه.

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
FINLAND AND THE GOVERNMENT OF THE LEBANESE REPUBLIC
ON THE PROMOTION AND MUTUAL PROTECTION OF
INVESTMENTS

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Lebanese Republic, hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

Desiring to encourage economic cooperation to the mutual benefit of both Contracting Parties,

Intending to create and maintain favourable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

Recognizing that the promotion and protection of such investments are conducive to the stimulation of business initiative.

Have agreed as follows:

Article 1. Definitions

For the purpose of this Agreement:

1. The term "investor" means with regard to either Contracting Party:

a) natural persons who are nationals of that Contracting Party in accordance with its legislation,

b) legal entities, such as companies, corporations, business associations and other organizations, including holding or offshore companies registered in either of the Contracting Parties, which are constituted or otherwise duly organized under the law of that Contracting Party and have their seat in the territory of the same Contracting Party.

2. The term "investment" means every kind of asset, established or acquired by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party (host Party) in accordance with the laws and regulations of the latter Contracting Party, which includes, inter alia:

a) movable and immovable property as well as any other rights in rem or in personam, such as leases, mortgages, liens, pledges, and usufructs;

b) shares in companies or any other kind of participation in companies;

c) intellectual and industrial property rights, such as copyrights, patents, industrial designs or models, trade or service marks, trade names, technical processes, know-how and goodwill, as well as other similar rights;

d) business concessions under public law, including concessions to search, extract or exploit natural resources as well as all other rights given by law, by contract or by decision of the authorities in accordance with the law.

3. Any alteration in the form in which assets are invested or reinvested shall not affect their character as investment.

4. The term "returns" means amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profits, dividends, interest, capital gains, royalties, or other income, irrespective of the form in which the return is paid.

5. The term "territory" means the land and sea area of the Contracting Party including the territorial sea and maritime zone over which the Contracting Party exercises, in accordance with international law, sovereign rights and jurisdiction.

Article 2. Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall in its territory promote investments by investors of the other Contracting Party and admit such investments in accordance with its laws and regulations.

2. The host Party shall, within the framework of its legislation, give a sympathetic consideration to applications for necessary permits in connection with the investments in its territory, including authorizations for engaging top managerial and technical personnel of their choice, regardless of nationality.

3. Each Contracting Party shall give full protection and security to investments made in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party and shall not impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment, extension, sale or liquidation of such investments.

Article 3. Treatment of Investments

1. The host Party shall ensure fair and equitable treatment, within its territory, to investments made by investors of the other Contracting Party. This treatment shall not be less favourable than that granted by the host Party to the investments made within its territory by its own investors or by investors of any third state, whichever is more favourable.

2. Each Contracting Party shall in its territory accord to investors of the other Contracting Party, as regards the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investments, fair and equitable treatment which in no case shall be less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third state, whichever is more favourable to the investor.

Article 4. Exceptions

The provisions of this Agreement relative to the granting of treatment no less favourable than that accorded to investors of each Contracting Party or of any third state shall not be construed so as to oblige the host Party to extend to investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from:

a) membership of any regional free trade area or customs union of which one of the Contracting Parties is or may become a party or

- b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation or any domestic legislation relating wholly or mainly to taxation, or
- c) a multilateral convention or treaty related to investments, of which one of the Contracting Parties is or may become a party, or
- d) investments in Lebanon by Arab investors including real estate and other real rights.

Article 5. Expropriation

1. Neither of the Contracting Parties shall take, either directly or indirectly, measures of expropriation, nationalization or any other measures having the same effect on investments of investors of the other Contracting Party, unless the measures are taken in the public interest as established by law, on a non-discriminatory basis, and under due process of law, and provided that provisions are made for effective and adequate compensation, according to the national law without any kind of discrimination. Such compensation shall be equivalent to the fair market value of the expropriated investment immediately before the date on which the actual or pending expropriation, nationalization or comparable measure has become publicly known. The compensation shall be paid without delay and shall include interest at London Inter Bank Offered Rate (LIBOR) from the date of expropriation until the date of payment; it shall be effectively realizable and freely transferable. Provisions shall have been made in an appropriate manner at or prior to the time of expropriation, nationalization or comparable measure for the determination and payment of such compensation. The legality of any such expropriation, nationalization or comparable measure and the amount of compensation shall be subject to review by due process of law.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply where a Contracting Party expropriates assets of a company which is constituted under the laws in force in its own territory and in which investors of the other Contracting Party own shares

Article 6. Compensation for Losses

Investors of either Contracting Party whose investments suffer losses in the territory of the host Party owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency, or revolt, shall be accorded treatment, as regards restitution, indemnification, or other compensation no less favourable than that which the host Party accords to its own investors or to investors of any third State whichever is more favourable for the investor. Such payments shall be freely transferable.

Article 7. Free Transfer

1. The host Party shall with respect to investments in its territory by investors of the other Contracting Party secure the free transfer into and out of its territory of payments relating to these investments, particularly of:

- a) the initial capital and any additional capital for the maintenance and development of an investment;

- b) interests, dividends, profits and other returns;
- c) amortization of principal and accrued interest payment;
- d) unspent earnings and other remuneration of foreign personnel engaged from abroad in connection with an investment;
- e) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment;
- f) payments arising out of the settlement of dispute; and
- g) payments of compensation pursuant to Articles 5 and 6.

2. The transfers under this Article shall be effected without delay and in a freely convertible currency.

3. Transfers shall be made at the prevailing market rate of exchange on the date of transfer, with respect to spot transactions in the currency to be transferred.

Article 8. Subrogation

If a Contracting Party or its designated agency makes a payment to its own investors under a guarantee against non-commercial risks it has accorded in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the host Party shall, without prejudice to the rights of the former Contracting Party under Article 10 of this Agreement, recognize the assignment, whether under a law or pursuant to a legal transaction to the former Contracting Party of all the rights and claims resulting from such an investment, and shall recognize that the former Contracting Party or its designated agency is entitled to exercise such rights and enforce such claims to the same extent as the original investor.

Article 9. Disputes between an Investor and the host Party

1. Any dispute which may arise between an investor of one Contracting Party and the host Party relating to an investment in the territory of the host Party, should be settled, as far as possible, amicably.

2. If these efforts do not result in a solution within five months from the date of written request for settlement, the investor may submit the dispute, at his choice, for settlement to:

a) the competent court of the host Party in the territory of which the investment has been made; or

b) the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) provided for by the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington, on March 18, 1965, in case both Contracting Parties are members of this Convention; or

c) an ad hoc arbitral tribunal, which, unless otherwise agreed upon by the parties to the dispute, shall be established under the arbitration rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

3. The choice made as per subparagraphs a, b, and c herein above is final.

4. The arbitral tribunal shall decide the dispute in accordance with the provisions of this Agreement and the applicable rules and principles of international law. The awards of

arbitration shall be final and binding on both parties to the dispute. The host Party shall carry out without delay any such award which shall be enforced in accordance with national law.

5. The Contracting Party which is a party to the dispute shall, at no time whatsoever during the procedures involving investment disputes, assert as a defence its immunity or the fact that the investor has received compensation under an insurance contract covering the whole or part of the incurred damage or loss.

*Article 10. Settlement of Disputes between
Contracting Parties*

1. Disputes between Contracting Parties regarding the interpretation or application of this Agreement shall be settled through negotiations.

2. If the Contracting Parties cannot reach an agreement within six months from the request for negotiations, the dispute shall, upon request of either Contracting Party, be submitted to an arbitral tribunal of three members. Each Contracting Party shall appoint one arbitrator. These two arbitrators shall then agree upon a national of a third State, to be appointed by the Contracting Parties to be their Chairman.

3. If one of the Contracting Parties has not appointed its arbitrator and has not followed the invitation of the other Contracting Party to make that appointment within two months, the arbitrator shall be appointed upon the request of that Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

4. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the chairman within two months after their appointment, the chairman shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.

5. If, in the cases specified under paragraphs 3 and 4 of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he or she is a citizen of either Contracting Party the appointment shall be made by the Vice-President, and if the latter is prevented from carrying out the said function or if he or she is a citizen of either Contracting Party, the appointment shall be made by the most senior Judge of the Court who is not a citizen of either Contracting Party.

6. The tribunal shall reach its decisions by a majority of votes.

7. The tribunal shall issue its decision on the basis of respect for the law, the provisions of this Agreement, as well as of the universally accepted principles of international law.

8. Subject to other provisions agreed upon by the Contracting Parties concerning the case, the arbitration tribunal shall determine its own procedure.

9. Each Contracting Party shall bear the cost of the arbitrator it has appointed and of its representation in the arbitral proceedings. The cost of the chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The arbitration tribunal may make a different decision concerning costs.

10. The decisions of the tribunal are final and binding on both Contracting Parties.

Article 11. Other Obligations

If the legislation of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to this Agreement contain a regulation, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to treatment more favourable than is provided for by this Agreement, such legislation shall to the extent that it is more favourable, prevail over this Agreement.

Article 12. Application of the Agreement

The present Agreement shall apply to investments in the territory of the host Party made in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party prior to or after the entry into force of this Agreement. However, the Agreement shall not apply to disputes that have arisen before its entry into force.

Article 13. Relations between Governments

This Agreement shall be in force irrespective of whether or not diplomatic or consular relations exist between the Contracting Parties.

Article 14. Final Provisions

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the day on which the Governments of the Contracting Parties have notified each other that their constitutional requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled.

2. This Agreement shall remain in force for a period of fifteen years. Thereafter, it shall remain in force for an unlimited period unless denounced in writing by either Contracting Party twelve months in advance.

3. In case of official notice as to the termination of the present Agreement, the provisions of Articles 1 to 12 shall continue to be effective for a further period of fifteen years for investments made before official notice was given.

In witness thereof the Undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done at Helsinki on 25 August 1997 in two originals, in Finnish, Arabic and English languages, each text being equally authentic. In case of difference of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of the Republic of Finland:

OLE NORRBACK

For the Government of the Lebanese Republic:

FUAD SINIORA

[TRANSLATION -- TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE
FINLANDE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE
LIBANAISE RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION
MUTUELLE DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République de Finlande et le Gouvernement de la République libanaise (ci-après dénommés « les Parties contractantes »),

Désireux de favoriser la coopération économique dans l'intérêt mutuel des deux Parties contractantes,

Souhaitant créer et maintenir des conditions favorables aux investissements effectués par les investisseurs de l'une des Parties contractantes dans le territoire de l'autre Partie contractante,

Reconnaissant que la promotion et la protection desdits investissements contribuent à stimuler l'initiative industrielle et commerciale,

Conviennent comme suit :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme « investisseur » s'entend, pour l'une ou l'autre des Parties contractantes :

a) De toute personne physique possédant la nationalité de cette Partie contractante conformément à sa législation;

b) De toute personne morale, telle que compagnie, société, association et autre organisation commerciale ou industrielle, y compris une société de portefeuille ou non résidente enregistrée dans l'une ou l'autre des Parties contractantes, constituée ou dûment établie selon la législation de cette Partie contractante et ayant son siège dans le territoire de la même Partie contractante.

2. Le terme « investissement » s'entend de tous les types d'actifs établis ou acquis par un investisseur de l'une des Parties contractantes dans le territoire de l'autre Partie contractante (la « Partie d'accueil »), en conformité avec la législation et à la réglementation de cette autre Partie contractante, ce qui comprend notamment :

a) Les biens meubles et immeubles ainsi que tous autres droits réels ou personnels tels que biens loués, hypothèques, gages, nantissements et usufruits;

b) Les actions ou autres formes de participation au capital de sociétés;

c) Les droits de propriété intellectuelle et industrielle, tels que droits d'auteur, brevets, modèles industriels, marques de service ou de commerce, dénominations commerciales, marques de fabrique, procédés techniques, savoir-faire, fonds de commerce et autres droits semblables;

d) Les concessions industrielles ou commerciales de droit public, y compris les concessions relatives à la prospection, à l'extraction ou à l'exploitation de ressources naturelles, ainsi que tous autres droits conférés par la loi, par contrat ou par décision administrative en application de la loi.

3. Toute modification faite à la méthode dont les avoirs sont investis ou réinvestis ne change pas leur statut d'investissement en tant que tel.

4. Le terme « rendement » s'entend des montants rapportés par un investissement et notamment mais non exclusivement, les bénéfices, dividendes, intérêts, plus-values, redevances ou autres revenus, quelle que soit la forme sous laquelle le rendement est payé.

5. Le terme « territoire » s'entend de la totalité du territoire et la zone maritime d'une Partie contractante, y compris la mer territoriale et la zone maritime sur lesquelles cette Partie contractante exerce, conformément au droit international, ses droits souverains et sa juridiction.

Article 2. Promotion et protection des investissements

1. Chaque Partie contractante encourage dans son territoire les investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante et admet lesdits investissements au bénéfice de sa législation et de sa réglementation.

2. La Partie d'accueil examine avec bienveillance, dans le cadre de sa législation, les demandes tendant à l'obtention des permis nécessaires en rapport avec les investissements effectués dans son territoire, y compris les autorisations concernant l'engagement des cadres supérieurs de gestion et du personnel technique de haut niveau choisis par les investisseurs, sans distinction de nationalité.

3. Chaque Partie contractante assure pleinement la protection et la sécurité des investissements effectués en conformité avec ses lois et règlements par les investisseurs de l'autre Partie contractante et n'entrave pas par des mesures déraisonnables ou discriminatoires la gestion, l'entretien, l'exploitation, la jouissance, le renouvellement, la cession ou la liquidation de ces investissements.

Article 3. Traitement des investissements

1. La Partie d'accueil assure dans son territoire un traitement juste et équitable aux investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante. Ce traitement est au moins égal au traitement le plus favorable que la Partie d'accueil accorde aux investissements effectués dans son territoire par ses propres investisseurs ou par des investisseurs de tout État tiers.

2. Chacune des Parties contractantes accorde, dans son territoire, aux investisseurs de l'autre Partie contractante, s'agissant de la gestion, de l'entretien, de l'exploitation, de la jouissance ou de l'aliénation de leurs investissements, un traitement au moins égal au traitement le plus avantageux pour l'investisseur qui est accordé à ses propres investisseurs ou aux investisseurs de tout État tiers.

Article 4. Exceptions

1. Les dispositions du présent Accord concernant l'octroi d'un traitement non moins favorable que celui accordé aux investisseurs de chaque Partie contractante ou aux investisseurs de tout État tiers ne sauraient être interprétées comme obligeant la Partie d'accueil à admettre les investisseurs de l'autre Partie aux avantages d'un traitement, d'une préférence ou d'un privilège résultant :

a) D'une zone régionale de libre échange ou union douanière régionale à laquelle l'une des Parties contractantes pourrait devenir partie;

b) D'un accord ou arrangement international ayant trait totalement ou principalement à la fiscalité ou de toute législation interne ayant trait totalement ou principalement à la fiscalité;

c) D'une convention multilatérale ou d'un traité multilatéral relatif aux investissements, à laquelle ou auquel l'une des Parties contractantes est ou pourrait devenir partie; ou

d) D'investissements effectués au Liban par des investisseurs arabes, y compris les biens immeubles et autres droits réels.

Article 5. Expropriation

1. Aucune des Parties contractantes ne peut adopter, directement ou indirectement, des mesures d'expropriation, de nationalisation ou toute autre mesure ayant un effet équivalent à une nationalisation ou à une expropriation sur les investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante, à l'exception des mesures qu'établit la loi pour raison d'intérêt public, prises sur une base non discriminatoire et avec les garanties d'une procédure régulière, sous réserve de dispositions garantissant une indemnisation effective et adéquate aux termes du droit national et sans aucune discrimination. L'indemnité doit être équivalente à la valeur marchande qu'avait l'investissement exproprié immédiatement avant la date à laquelle l'expropriation, la nationalisation ou la mesure comparable, effective ou envisagée, a été publiquement connue. Ladite indemnité doit être payée sans délai et inclure des intérêts au taux interbancaire offert à Londres (LIBOR) calculés à partir de la date de l'expropriation et jusqu'à la date du paiement; elle doit être effectivement réalisable et librement transférable. La détermination et le paiement de cette indemnité doivent faire l'objet de dispositions prises de façon appropriée soit au moment de l'expropriation, de la nationalisation ou de la mesure comparable, soit au préalable. La légalité de ladite expropriation, nationalisation ou mesure comparable et le montant de l'indemnité sont sujets à une procédure régulière de contrôle judiciaire.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliquent aussi lorsqu'une Partie contractante exproprie les actifs d'une société constituée selon les lois en vigueur dans le territoire de cette Partie contractante et dont des investisseurs de l'autre Partie contractante détiennent des parts.

Article 6. Indemnisation de pertes

Les investisseurs de l'une ou l'autre des Parties contractantes dont les investissements dans le territoire de l'autre Partie contractante subissent des pertes du fait d'une guerre, d'un conflit armé, d'une révolution, d'un état d'urgence nationale ou d'une émeute, se voient accorder, en matière de restitution, d'indemnisation ou d'autre mode de règlement, le traitement le plus favorable que la Partie d'accueil accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs de tout État tiers. Ces paiements sont librement transférables.

Article 7. Libre transfert

1. La Partie d'accueil garantit, s'agissant des investissements effectués dans son territoire par les investisseurs de l'autre Partie contractante, le libre transfert, à l'entrée et à la sortie, des paiements relatifs auxdits investissements, en particulier :

- a) Le capital de départ et tout capital additionnel aux fins de l'entretien et de la mise en valeur de l'investissement;
- b) Les intérêts, dividendes, bénéfices et autres rendements;
- c) L'amortissement du principal et les paiements d'intérêts accumulés;
- d) Les gains non dépensés et autres rémunérations du personnel engagé de l'étranger en rapport avec l'investissement;
- e) Le produit de la cession ou de la liquidation de tout ou partie de l'investissement;
- f) Les paiements résultant du règlement d'un différend;
- g) Le montant des indemnités visées aux articles 5 et 6.

2. Les transferts visés au présent article sont effectués rapidement dans une devise librement convertible.

3. Les transferts sont effectués au taux de change courant du marché à la date du transfert pour les opérations au comptant dans la monnaie à virer.

Article 8. Subrogation

Si l'une des Parties contractantes ou son organisme désigné effectue un paiement à ses propres investisseurs en vertu d'une garantie couvrant les risques non commerciaux qu'elle ou il a accordée au titre de l'investissement dans le territoire de l'autre Partie contractante, la Partie d'accueil, sans préjudice des droits de la première Partie contractante aux termes de l'article 10 du présent Accord, reconnaît le transfert à la première Partie contractante, en application soit de la loi soit d'une transaction licite, de tous les droits ou titres résultant dudit investissement, et reconnaît que la première Partie contractante ou son organisme désigné est subrogée dans lesdits droits et titres de l'investisseur d'origine.

*Article 9. Différends entre un investisseur
et la Partie d'accueil*

1. Tout différend qui pourrait s'élever entre un investisseur et la Partie d'accueil et une Partie contractante concernant un investissement effectué dans le territoire de la Partie d'accueil doit, autant que possible, être réglé à l'amiable.

2. Si ces efforts ne conduisent pas au règlement du différend dans un délai de cinq mois à compter de la date de la demande écrite de règlement, l'investisseur peut soumettre le différend, à sa discrétion :

a) À la juridiction compétente de la Partie d'accueil dans le territoire de laquelle l'investissement a été effectué; ou

b) Au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (CIRDI) créé en vertu de la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre États et ressortissants d'autres États, ouverte à la signature à Washington le 18 mars 1965, si les deux Parties contractantes sont parties à ladite Convention; ou

c) À un tribunal arbitral ad hoc qui, sauf décision contraire des parties au différend, est constitué conformément aux termes du Règlement d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (CNUDCI).

3. Le choix exercé entre les options prévues aux alinéas a), b) et c) ci-dessus est irréversible.

4. Le tribunal arbitral tranche le différend en conformité avec les dispositions du présent Accord et des règles et principes du droit international. La sentence arbitrale est sans appel et a force obligatoire pour les deux parties au différend. La Partie d'accueil exécute la sentence arbitrale en conformité avec sa législation nationale.

5. La Partie contractante qui est partie au différend ne peut invoquer à aucun moment pendant la procédure ni une défense d'immunité ni le fait que l'investisseur a été indemnisé en application d'une police d'assurance couvrant tout ou partie des dommages ou pertes subis.

*Article 10. Règlement de différends entre
les Parties contractantes*

1. Les différends entre les Parties contractantes quant à l'interprétation ou à l'application du présent Accord sont réglés par voie de négociation.

2. Si les Parties contractantes ne peuvent parvenir à un accord dans les six mois à partir de la date à laquelle l'ouverture de négociations a été demandée, le différend est porté, à la demande de l'une ou l'autre des Parties contractantes, devant un tribunal arbitral de trois membres. Chaque Partie contractante nomme un arbitre. Ces deux arbitres choisissent ensuite un ressortissant d'un État tiers, qui est alors nommé par les Parties contractantes pour présider le tribunal.

3. Si l'une ou l'autre des Parties contractantes ne nomme pas d'arbitre et ne se rend pas à l'invitation de l'autre Partie contractante de nommer ledit arbitre dans un délai de deux

mois, l'arbitre en question est nommé, à la demande de cette autre Partie contractante, par le Président de la Cour internationale de Justice.

4. Si les deux arbitres ne peuvent se mettre d'accord sur le choix du président dans les deux mois qui suivent leur nomination, le président est nommé, à la demande de l'une ou l'autre des Parties contractantes, par le Président de la Cour internationale de Justice.

5. Si, dans les cas prévus aux paragraphes 3 et 4 du présent article, le Président de la Cour internationale de Justice est empêché de remplir cette fonction ou s'il est un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes, le Vice-Président procède à la nomination, et si le Vice-Président est empêché de remplir cette fonction ou s'il est un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes, la nomination nécessaire est effectuée par le doyen des juges de la Cour qui n'est ressortissant d'aucune des Parties contractantes.

6. Le tribunal se prononce à la majorité simple des voix.

7. Le tribunal fonde sa sentence sur le respect du droit et sur les dispositions du présent Accord, ainsi que sur les principes universellement acceptés du droit international.

8. Sous réserve des autres dispositions convenues par les Parties contractantes quant à l'espèce, le tribunal arbitral arrête son propre règlement.

9. Chaque Partie contractante prend en charge les frais de l'arbitre qu'elle a nommé et les coûts de sa représentation auprès du tribunal. Les frais du président et les autres coûts sont pris en charge, à parts égales, par les Parties contractantes. Le tribunal arbitral peut adopter une répartition différente des frais.

10. La sentence du tribunal est sans appel et a force obligatoire pour les deux Parties contractantes.

Article 11. Autres obligations

Si la législation de l'une ou l'autre des Parties contractantes ou les obligations de droit international, qui existent actuellement ou qui pourront être établies par la suite entre les Parties contractantes outre le présent Accord, contiennent un règlement, général ou spécifique, octroyant aux investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement plus favorable que celui prévu par le présent Accord, ledit règlement l'emporte dans la mesure où il est plus favorable.

Article 12. Application de l'Accord

Le présent Accord s'applique aux investissements effectués dans le territoire de la Partie d'accueil, en conformité avec ses lois et règlements, par des investisseurs de l'autre Partie contractante, avant ou après l'entrée en vigueur du présent Accord. Toutefois, l'Accord ne s'applique pas aux différends en matière d'investissements qui se sont élevés avant son entrée en vigueur.

Article 13. Relations entre gouvernements

Le présent Accord déploie ses effets nonobstant l'absence de relations diplomatiques ou consulaires entre les Parties contractantes.